EUROPEISKA KOMMISSIONEN

Bryssel den 23.2.2012
COM(2012) 72 final

RAPPORT FRÅN KOMMISSIONEN TILL EUROPAPARLAMENTET, RÅDET, EUROPEISKA EKONOMISKA OCH SOCIALA KOMMITTÉN SAMT REGIONKOMMITTÉN

Tillämpningen av rådets förordning (EG) nr 1435/2003 av den 22 juli 2003 om stadga för europeiska kooperativa föreningar (SCE-föreningar)

(Text av betydelse för EES)

RAPPORT FRÅN KOMMISSIONEN TILL EUROPAPARLAMENTET, RÅDET, EUROPEISKA EKONOMISKA OCH SOCIALA KOMMITTÉN SAMT REGIONKOMMITTÉN

Tillämpningen av rådets förordning (EG) nr 1435/2003 av den 22 juli 2003 om stadga för europeiska kooperativa föreningar (SCE-föreningar)

(Text av betydelse för EES)

INNEHÅLLSFÖRTECKNING

1. Inledning 4

2. Syftet med stadgan 4

3. Tillämpning av stadgan för SCE-föreningar: inventering av SCE-föreningar 5

4. Positiva och negativa faktorer som enligt det offentliga samrådet påverkar bildandet av SCE-föreningar 6

4.1. Allmän tendens 6

4.2. Positiva och för kooperativ specifika drivkrafter för att bilda en SCE-förening 6

4.3. Bedömning av andra angivna fördelar 6

4.4. Negativa faktorer 7

5. Orsaker till att stadgan för SCE-föreningar utnyttjats relativt sällan 7

6. Frågan om förenkling 8

7. Utveckling när det gäller fördelningen av SCE-föreningar 8

8. Rapportering om särskilda frågor och möjliga ändringar av förordningen 9

8.1. Rapportering om de särskilda frågor som anges i artikel 79 i förordningen 9

8.2. Förenkling av hänvisningarna till nationell lagstiftning 10

9. Slutsats 10

1. INLEDNING

Förordningen om europeiska kooperativa föreningar (SCE-föreningar efter den latinska beteckningen *Societas Cooperativa Europaea*) antogs den 22 juli 2003[1], två år efter antagandet av stadgan för Europabolag (SE-bolag efter den latinska beteckningen *Societas Europaea*)[2]. SCE-förordningen kompletteras av rådets direktiv 2003/72/EG om arbetstagarinflytande inom SCE-föreningar[3]. Fristen för att anpassa den nationella lagstiftningen till SCE-förordningen och SCE-direktivet var den 18 augusti 2006.

2. SYFTET MED STADGAN

Huvudmålet med stadgan är att underlätta kooperativs gränsöverskridande och transnationella verksamhet[4]. I likhet med stadgan för SE-bolag är stadgan för SCE-föreningar ett frivilligt rättsinstrument. Vid gränsöverskridande verksamhet kan företag välja att bilda en SCE-förening eller ett nationellt kooperativ.

En SCE-förening kan bildas på något av följande sätt:

- Genom ombildning av ett nationellt kooperativ med driftsenheter i en annan medlemsstat.
- Genom fusion mellan två eller flera kooperativ från olika medlemsstater.
- Av minst fem fysiska personer och företag oavsett juridisk form med verksamhet i olika länder.
- Av minst två företag eller fem fysiska personer med hemvist i minst två medlemsstater.

Alla dessa alternativ har en transnationell dimension, eftersom grundarna måste komma från minst två länder.

Syftet med stadgan för SCE-föreningar är att undanröja rättsliga hinder för bildande och förvaltning av kooperativa grupper från olika medlemsstater. Deras gränsöverskridande

---

1 EUT L 207, 18.8.2003, http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=OJ:L:2003:207:0001:0024:SV:PDF.

2 Rådets förordning (EG) nr 2157/2001 av den 8 oktober 2001 om stadga för Europabolag, EGT L 294, 10.11.2001, s. 1, http://eur-lex.europa.eu/smartapi/cgi/sga_doc?smartapi!celexplus!prod!DocNumber&lg=sv&type_doc=Regulation&an_doc=2001&nu_doc=2157.

3 Rådets direktiv 2003/72/EG av den 22 juli 2003 om komplettering av stadgan för europeiska kooperativa föreningar med avseende på arbetstagarinflytande, EUT L 207, 18.8.2003, s. 25, http://eur-lex.europa.eu/smartapi/cgi/sga_doc?smartapi!celexapi!prod!CELEXnumdoc&numdoc=32003L0072&model=guichett&lg=sv.

4 Kommissionen lade fram förslaget 1992 tillsammans med två andra förslag, ett om europeiska föreningar och ett om europeiska ömsesidiga bolag, vilka kommissionen drog tillbaka 2006 till följd av bristen på framsteg i förhandlingarna i rådet. De tre förslagen ingick i ett paket om främjande av företag inom den sociala ekonomin. Förslagen lades fram som svar på önskemål från aktörer inom den sociala ekonomin om att ha möjlighet att bilda egna europeiska juridiska former och därigenom säkerställa lika konkurrensvillkor med traditionella kapitalassociationer.

affärsverksamhet hämmas av skillnaderna mellan lagarna om kooperativ i olika länder. SCE-förordningen syftar till att begränsa dessa problem genom att kooperativ kan omstrukturera sig genom gränsöverskridande fusioner. En SCE-förening kan flytta sitt säte till en annan medlemsstat än den medlemsstat där den ursprungligen bildades. Enligt förordningen kan en SCE-förening välja det system för företagsstyrning som passar bäst. Systemet kan vara monistiskt eller dualistiskt: styrelsen kan ha ett tillsynsorgan eller inte.

Enligt artikel 79 i SCE-förordningen ska kommissionen lägga fram en rapport om tillämpningen av förordningen fem år efter dess ikraftträdande. Vid behov ska rapporten innehålla förslag till ändring av förordningen. Tillämpningen av direktivet, där det föreskrivs ordningar för arbetstagarinflytande i SCE-föreningar, granskades 2010[5].

I syfte att samla in nödvändiga uppgifter för denna rapport beställde kommissionens generaldirektorat för näringsliv (GD Näringsliv) en extern undersökning[6], som lades fram i september 2010. I april 2011 inledde GD Näringsliv ett offentligt samråd om resultaten och rekommendationerna i undersökningen. Samtidigt meddelade kommissionen i inremarknadsakten[7] att den hade för avsikt att undersöka om SCE-förordningen behöver ändras eller förenklas för att bättre tillvarata kooperativens intressen.

I sitt meddelande om initiativet för socialt företagande av den 25 oktober 2011[8] sade kommissionen att den beroende på resultatet av det offentliga samrådet kanske skulle föreslå en förenkling av SCE-förordningen för att stärka dess självständighet i förhållande till nationell lagstiftning och göra det lättare att bilda sociala kooperativ.

Resultatet från det offentliga samrådet offentliggjordes strax därefter, i november 2011[9]. Denna rapport bygger på de resultaten.

3. TILLÄMPNING AV STADGAN FÖR SCE-FÖRENINGAR: INVENTERING AV SCE-FÖRENINGAR

I november 2011 fanns det 24 registrerade SCE-föreningar i de 30 EU-/EES-medlemsstaterna: fem i Italien, sju i Slovakien, en vardera i Frankrike, Liechtenstein, Nederländerna, Spanien och Sverige, tre i Ungern, två Tyskland och två i Belgien. SCE-förordningen skulle ha trätt i kraft 2006, men det stora flertalet medlemsstater iakttog inte denna frist. I december 2011 hade tre medlemsstater ännu inte vidtagit nödvändiga åtgärder för att säkerställa en effektiv tillämpning av förordningen.

---

5 Rapport från kommissionen till rådet, Europaparlamentet, Europeiska ekonomiska och sociala kommittén och Regionkommittén om översynen av rådets direktiv 2003/72/EG av den 22 juli 2003 om komplettering av stadgan för europeiska kooperativa föreningar vad gäller arbetstagarinflytande (KOM(2010) 481, 16.9.2010).

6 *Study on the implementation of the Regulation 1435/2003 on the Statute for a European Cooperative Society (SCE): Executive Summary and Part I: Synthesis and comparative report* (http://ec.europa.eu/enterprise/policies/sme/files/sce_final_study_part_i.pdf) och *Part II: National Reports* (http://ec.europa.eu/enterprise/policies/sme/files/sce_final_study_part_ii_national_reports.pdf).

7 KOM(2011) 206: http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=CELEX:52011DC0206:SV:NOT.

8 KOM(2011) 682: http://ec.europa.eu/internal_market/social_business/index_en.htm.

9 Sammanfattning av svaren: http://ec.europa.eu/enterprise/policies/sme/files/public-consultation-files/summary_replies_en.pdf.

I bilagan till denna rapport finns närmare uppgifter om inventeringen av SCE-föreningar och deras kännetecken.

4. POSITIVA OCH NEGATIVA FAKTORER SOM ENLIGT DET OFFENTLIGA SAMRÅDET PÅVERKAR BILDANDET AV SCE-FÖRENINGAR

4.1. Allmän tendens

Enligt yrkesorganisationerna finns det ingen allmän tendens som gäller för alla kooperativ. När man beslutar huruvida man ska bilda ett nationellt kooperativ eller en SCE-förening och bestämmer i vilket land det är bäst att registrera en SCE-förening, är beskattning en av de viktigaste frågor som beaktas. I stadgan för SCE-föreningar regleras dock inte beskattning, eftersom detta omfattas av lagstiftningen i det land där SCE-föreningen har sitt säte. Således skiljer sig beskattningen av kooperativens inkomster, bolagsskatten, beskattningen av vinster eller överskott som delas ut till kooperativmedlemmarna samt beskattningen av odelbara tillgångar fortfarande åt mellan olika länder.

Efter beskattning är övriga frågor – i fallande betydelseordning – som beaktas de arbetsrättsliga bestämmelserna samt hur komplicerad och relativt sträng den nationella lagstiftningen om kooperativ är. När affärsmän beslutar om var ett kooperativ ska registreras föredrar de dessutom länder med goda kommunikationsnät och företagsvänliga administrativa villkor.

4.2. Positiva och för kooperativ specifika drivkrafter för att bilda en SCE-förening

Enligt kooperativ och yrkesorganisationer är den största fördelen med att bilda en SCE-förening att få en **europeisk image**. Denna image kan hjälpa grundarna av ett kooperativ att komma in på marknader där ett europeiskt varumärke är lättare att marknadsföra än ett nationellt. Detta gäller främst områden såsom tillhandahållande av sociala tjänster.

Flera organisationer uppger också att rätten att bilda en SCE-förening är en fördel för dem som driver kooperativ, eftersom de kan betona att de **tillhör den kooperativa rörelsen** i allmänhet när de vill grunda ett dotterföretag i ett annat land eller ett gränsöverskridande gemensamt företag. Vissa berörda parter anser att stadgan för SCE-föreningar har en symbolisk karaktär, genom att den bidrar till att göra företagen inom den sociala ekonomin mer synliga. Kooperativen framhåller att deras affärsmodell skiljer sig från de traditionella kapitalassociationernas. Den bygger på solidaritet, demokratisk styrning, medlemmarnas deltagande och närhet till medlemmar och kunder, med målet att tillvarata deras intressen snarare än ledningens.

4.3. Bedömning av andra angivna fördelar

De flesta berörda parter ser inte SCE-föreningars **övernationella karaktär** som en potentiell fördel när gränsöverskridande strukturförändringar genomförs inom en koncern. Endast stora kooperativa finansinstitut och ömsesidiga försäkringsbolag tycks vara intresserade av denna egenskap hos SCE-föreningar, eftersom de anser den vara till hjälp vid **omorganisering och förenkling av koncernstrukturen**. I december 2011 hade dock inga sådana SCE-föreningar bildats.

Möjligheten att flytta sätet till en annan medlemsstat anses vara varken en viktig drivkraft eller en verklig komparativ fördel med SCE-föreningar jämfört med nationella kooperativ.

Denna fråga togs upp i det offentliga samrådet, men inga svar lämnades. I praktiken hade i december 2011 ingen SCE-förening flyttat sitt säte.

I det offentliga samrådet fick de berörda parterna också frågan om huruvida de uppskattade möjligheten att bilda en SCE-förening för att genomföra en **gränsöverskridande fusion**. Ingen av den betraktade detta som en viktig drivkraft. Såvitt kommissionen känner till hade i december 2011 inga sådana fusioner ägt rum.

Företagen tycks inte heller vara intresserade av att **ombilda** nationella kooperativ till SCE-föreningar, eftersom inga berörda parter lämnat synpunkter på detta alternativ.

4.4. Negativa faktorer

Under samrådet framkom flera problem med tillämpningen av SCE-förordningen i fråga om både bildandet och driften av SCE-föreningar.

Det största problemet vid bildandet av SCE-föreningar är **den bristande kännedomen om SCE-strukturen** i företagskretsar. De viktigaste negativa faktorerna är **etableringskostnaderna**, **de komplicerade förfarandena** (p.g.a. de många hänvisningarna till nationell lagstiftning) och **den rättsliga osäkerheten** i fråga om vilken lag som gäller i varje enskilt fall.

Flera berörda parter ser också **kravet på minst 30 000 euro i kapital** som ett hinder, åtminstone för fysiska personer som vill bilda små SCE-föreningar för att samarbeta över gränserna. Det alternativa synsättet är dock att ett tillräckligt kapital visar att företaget är seriöst.

Vissa uppgiftslämnare betraktar reglerna om **arbetstagarinflytande** som en negativ faktor, eftersom reglerna enligt dem är betungande och komplicerade. Dessa regler anses också vara oproportionerliga när de endast gäller några få anställda. Arbetstagarorganisationer och andra uppgiftslämnare pekar dock inte på några problem inom detta område.

5. ORSAKER TILL ATT STADGAN FÖR SCE-FÖRENINGAR UTNYTTJATS RELATIVT SÄLLAN

Deltagarna i samrådet menar att stadgan för SCE-föreningar utnyttjats relativt sällan inte bara för att den är komplicerad, utan främst för att företag som väljer att driva verksamhet som ett kooperativ tenderar att ha starka band till sitt lokalområde. Syftet med ett kooperativ är trots allt att tjäna de medlemmar som deltar direkt i den demokratiska förvaltningen av företaget.

Det stora flertalet kooperativ är småföretag som verkar inom landsgränserna. Flera sammanslutningar av berörda parter betvivlar därför att stadgan för SCE-föreningar alls medför några fördelar. Dessutom tenderar människor som grundar kooperativ att använda sig av sitt eget lands lagar, som de känner till bättre.

Vissa uppgiftslämnare framhåller också att SCE-förordningen genomfördes mycket sent (med flera års fördröjning) i många medlemsstater, även i länder såsom Frankrike, Italien och Spanien, där den kooperativa rörelsen är mycket stark.

6. FRÅGAN OM FÖRENKLING

Alla berörda parter tycks tro att stadgans komplexitet är ett stort hinder för att SCE-strukturen ska blir en framgång. Den europeiska organisation som företräder alla nationella och sektoriella sammanslutningar av kooperativ i EU uppger att de nationella lagarna om kooperativ verkar vara enklare och mer flexibla. Flera berörda parter anser att förordningens komplexitet (med de många hänvisningarna till nationell lagstiftning) avskräcker inte bara kooperativ utan även andra typer av företag som annars skulle vara intresserade av att organisera sin verksamhet genom en SCE-förening.

De berörda parterna är eniga om att SCE-förordningen är i stort behov av en förenkling för att stora och små företag ska utnyttja den i större utsträckning. På grund av de många hänvisningarna till nationell lagstiftning medför denna typ av förordning inga verkliga fördelar för kooperativ.

I december 2011 hade ingen av de stora kooperativa koncerner som verkar eller planerar att verka på europeisk nivå utnyttjat SCE-strukturen. En mycket stor detaljhandelskoncern, som samlar nationella kooperativ som är ledande på sina hemmamarknader, har valt att bilda ett kooperativ enligt belgisk lag i stället för en SCE-förening. Likaledes genomfördes en stor fusion av jordbruks- och mejerikooperativ i Belgien, Tyskland och Nederländerna inte i form av en SCE-förening[10].

7. UTVECKLING NÄR DET GÄLLER FÖRDELNINGEN AV SCE-FÖRENINGAR

Det finns inget positivt samband mellan den kooperativa rörelsens styrka och betydelse i ett land och antalet SCE-föreningar i landet. Frankrike, Tyskland, Italien och Spanien är exempel på länder där företagen har visat begränsat intresse för att bilda SCE-föreningar, trots att de nationella myndigheterna aktivt främjar den kooperativa rörelsen och nationella organisationer ger kooperativen ett starkt tekniskt och juridiskt stöd.

Dessutom tycks det i några få medlemsstater finnas ett antal vilande eller inaktiva SCE-föreningar enligt samma mönster som för vilande SE-bolag. Det handlar om företag utan verksamhet som bildats av professionella tillhandahållare i dessa länder och som är till salu. Det verkar som att utländska aktörer köper befintliga vilande SCE-föreningar främst för att spara tid och pengar och för att undvika det komplicerade etableringsförfarandet och förhandlingarna om medarbetarinflytande. Kommissionens kunskaper om vad som händer med de vilande SCE-föreningarna när de aktiverats är begränsade.

---

[10] Coopernic (***COOP****érative* ***E****uropéenne de* ***R****éférencement et de* ***N****égoce des* ***I****ndépendants* ***C****ommerçants*) Scrl är ett europeiskt inköpskooperativ av oberoende detaljhandlare och näringsidkare (Centres E. Leclerc, Colruyt, Conad, Coop och Rewe). Sammanslutningen syftar till att ge oberoende detaljhandlare möjlighet att utbyta kunskaper och sänka leveranskedjekostnaderna. I december 2007 meddelade Friesland Foods and Campina att de tänkte gå samman. Ett år senare, i december 2008, godkände de europeiska konkurrensmyndigheterna fusionen till Friesland Campina.

8. RAPPORTERING OM SÄRSKILDA FRÅGOR OCH MÖJLIGA ÄNDRINGAR AV FÖRORDNINGEN

8.1. Rapportering om de särskilda frågor som anges i artikel 79 i förordningen

Enligt artikel 79 i SCE-förordningen ska det i denna rapport undersökas om SCE-föreningar bör tillåtas att ha sitt huvudkontor och sitt säte i olika medlemsstater. Det ska dessutom undersökas om bestämmelser i en SCE-förenings stadgar bör tillåtas att avvika från eller komplettera de nationella lagarna om kooperativ, även när sådana undantag inte medges nationella kooperativ.

Dessa båda frågor tas även upp i SE-förordningen, eftersom de avser såväl Europabolags som Europakooperativs funktionssätt och drift.

Enligt artikel 79 ska det i denna rapport också undersökas om man bör tillåta bestämmelser som gör det möjligt att dela upp en SCE-förening i två eller flera nationella kooperativ och tillåta särskilda rättsmedel vid bedrägeri eller misstag vid registreringen av en SCE-förening som inrättats genom fusionering. Dessa båda frågor avser specifikt SCE-föreningar, eftersom det inte finns någon lagstiftning på detta område som motsvarar tredje, sjätte och tionde bolagsrättsdirektiven[11], som gäller för publika aktiebolag.

Kommissionen förfogar inte över tillräckliga upplysningar om dessa frågor för att kunna dra några tydliga slutsatser. Det beror på att så få SCE-föreningar har bildats och på att förordningen började tillämpas så sent i medlemsstaterna. Följande punkter bör dock framhävas:

- Frågan om huruvida en SCE-förening bör tillåtas att ha sitt huvudkontor i ett annat land än det där den har sitt säte verkar inte ha någon betydelse för den kooperativa rörelsen. De berörda parter som deltog i samrådet lämnade inga synpunkter i denna fråga. Kooperativ är företag med starka band till lokalsamhället och måste bibehålla starka förbindelser med de områden där de verkar, på samma sätt som traditionella kapitalassociationer.

- Frågan om huruvida en SCE-förenings stadgar bör tillåtas att avvika från de nationella lagarna om kooperativ är ett ämne som intresserar alla berörda parter. Det råder delade meningar om huruvida SCE-föreningar bör ges större självständighet gentemot den nationella lagstiftningen. De flesta uppgiftslämnarna anser att SCE-förordningen bör ge kooperativmedlemmarna möjlighet att välja den styrningsmodell och styrningsstruktur som bäst motsvarar deras mål och behov. I vissa svar uttrycktes dock allvarliga reservationer, som gick ut på att det med en sådan självständighet finns risk för att SCE-föreningar avviker från den kooperativa affärsmodellens principer och värden. Uppgiftslämnarna ansåg också att SCE-föreningar inte bör undantas från de obligatoriska reglerna om skydd av minoritetsmedlemmars och anställdas rättigheter.

- Frågorna om uppdelning av en SCE-förening i två eller flera nationella kooperativ och om rättsmedel om en fusion upphävs verkar inte röra kooperativ, åtminstone än så länge. I december 2011 verkade inga SCE-föreningar ha bildats genom fusion.

[11] http://ec.europa.eu/internal_market/company/official/index_en.htm#directives.

8.2. Förenkling av hänvisningarna till nationell lagstiftning

SCE-förordningen baserades delvis på stadgan om **SE**-bolag, som antagits två år tidigare. Många av de regler om SCE-föreningar som är allmänt tillämpliga och inte specifika för kooperativ är upprepningar av liknande bestämmelser som man enades om i rådet och Europaparlamentet när SE-förordningen antogs. Det gäller t.ex. reglerna om fusioner, om de tillämpliga lagarnas rangordning och om flytt av ett företags huvudkontor samt kravet på ett gränsöverskridande inslag.

SCE-förordningen innehåller också många hänvisningar till den nationella lagstiftningen om kooperativ eller om publika aktiebolag. Till exempel måste en SCE-förening hålla föreningsstämma minst en gång per år, om inte den nationella lagstiftningen om kooperativ föreskriver att stämmor ska hållas oftare, och vid en fusion för att skydda borgenärerna ska den omfattas av den nationella lagstiftningen om fusion av publika aktiebolag.

SCE-förordningen innehåller dessutom en rad alternativ eller hänvisningar som ger medlemsstaterna möjlighet att föreskriva att SCE-föreningar ska agera på ett visst sätt. Dessa inleds ofta med orden ”En medlemsstat får föreskriva”. Vid fusioner får en medlemsstat t.ex. anta bestämmelser som är avsedda att ge lämpligt skydd för medlemmar som motsatt sig fusionen. I andra fall används lydelser såsom ”Om lagstiftningen i den medlemsstat där SCE-föreningen har sitt säte medger det”.

För att förenkla förordningen kan de mer än 30 artiklar som innehåller sådana alternativ och hänvisningar grupperas i tre huvudkategorier. Den första kategorin omfattar bestämmelser om frågor som är gemensamma för SCE-förordningen och SE-förordningen. Den andra kategorin omfattar bestämmelser med en direkt hänvisning till lagstiftningen om publika aktiebolag. Den tredje kategorin omfattar bestämmelser med hänvisningar och alternativ beträffande verksamhet och frågor som är specifika för kooperativ.

- När det gäller artiklarna i den första kategorin tänker kommissionen vid behov föreslå ändringar av dessa bestämmelser i enlighet med de pågående diskussionerna om ändring av motsvarande artiklar i SE-förordningen. Problemen är identiska och lösningarna bör vara desamma för båda förordningarna.

- När det gäller artiklarna i den andra kategorin anser kommissionen att den bör genomföra omfattande samråd med berörda parter om huruvida hänvisningarna till publika aktiebolag fortfarande är nödvändiga. Vissa berörda parter anser att man genom dessa hänvisningar ofta åsidosätter den befintliga nationella lagstiftningen om kooperativ. Dessutom har inte alla medlemsstater särskild lagstiftning om kooperativ.

- När det gäller artiklarna i den tredje kategorin kommer kommissionen, när det i förordningen står att en viss bestämmelse gäller för SCE-föreningar endast om detta är tillåtet enligt nationell lagstiftning, att samråda med berörda parter om hur SCE-förordningen kan göras mer självständig gentemot nationell lagstiftning.

9. SLUTSATS

Efter denna rapport tänker kommissionen samråda med berörda parter om huruvida och hur **SCE-förordningen bör förenklas**. I detta syfte samarrangerar kommissionen två stora konferenser med anledning av att FN utsett 2012 till Kooperationens år. Den första, för

intresseorganisationer, kommer att hållas i Bryssel i april 2012. Den andra kommer att äga rum i september 2012 under det cypriotiska ordförandeskapet och samla företrädare för medlemsstaterna.

Inom dessa forum kommer kommissionen att fråga de berörda parterna om enskilda artiklar bör förenklas genom att hänvisningarna till lagstiftning om publika aktiebolag stryks och ersätts och om SCE-förordningen kan göras mer självständig gentemot nationell lagstiftning.

I ett bredare sammanhang ingår även frågan om de europeiska juridiska formerna, såsom SE-bolag och SCE-föreningar, och behovet av en översyn av dem i de pågående diskussionerna om framtiden för EU:s bolagsrätt. Resultaten av dessa diskussioner kommer att bidra till kommissionens bedömning av detta behov och, i förekommande fall, av de instrument som ska användas för att uppfylla det europeiska näringslivets krav på enhetligare konkurrensvillkor, bättre lagstiftning och förenkling.

BILAGA

Tillämpningen av rådets förordning (EG) nr 1435/2003 av den 22 juli 2003 om stadga för europeiska kooperativa föreningar (SCE-föreningar)

1. INLEDNING

Denna bilaga åtföljer kommissionens rapport om tillämpningen av SCE-förordningen. Den innehåller en inventering och beskrivning av befintliga SCE-föreningar.

2. INVENTERING AV SCE-FÖRENINGAR

Enligt den information som samlades in under undersökningen[12] och uppgifterna i förteckningen över befintliga SCE-föreningar från Libertas-institutet i Tyskland[13] fanns det den 22 november 2011 24 registrerade SCE-föreningar i EU-/EES-medlemsstaterna.

Information om antalet befintliga SCE-föreningar inhämtades främst från de nationella experter som deltog i SCE-undersökningen. Detta antal har kontrollerats mot uppgifterna i *Europeiska unionens officiella tidning* (EUT) och *Tender Electronic Daily* (TED). I EUT finns inga uppgifter alls om 2 av de 24 SCE-föreningarna, 13 anges som SE-bolag, 3 anges som europeiska ekonomiska intressegrupperingar (EEIG) och bara 7 anges som SCE-föreningar. Att EUT missar många av de europeiska juridiska formerna har andra forskare redan framhållit i samband med undersökningen om tillämpningen av SE-förordningen[14].

Antalet SCE-föreningar ökade mellan 2006 och 2009. Under 2010 och 2011 bildades färre nya SCE-föreningar än under 2009. Mellan 2006 och november 2011 bildades en SCE-förening under 2006, fem under 2008, åtta under 2009, sju under 2010 och tre under 2011.

3. SCE-FÖRENINGAR OCH DERAS KÄNNETECKEN

3.1. Grundarnas nationalitet

Det finns mycket begränsad information om nationaliteten hos grundarna av de befintliga SCE-föreningarna. I förordningen finns inga krav på att sådana uppgifter ska offentliggöras när SCE-föreningen registreras. Enligt artikel 13 ska ett meddelande om registrering av en SCE-förening offentliggöras för kännedom i EUT. Meddelandet ska innehålla uppgift om SCE-föreningens firma, registreringsnummer, registreringsdatum och registreringsort, datum och ort för offentliggörandet i hemlandet samt föreningens säte och dess verksamhetsområde. Uppgifterna skickas vanligen till EU:s publikationsbyrå från det nationella registret inom en månad efter det att SCE-föreningen registrerats i hemlandet.
Undersökningen visar att av de fem italienska SCE-föreningarna bildades en med en finländsk och en spansk partner, en annan med ett franskt ömsesidigt bolag och en tredje med en maltesisk medgrundare. Det finns inga närmare uppgifter utöver dem som krävs enligt förordningen om nio SCE-föreningar (sex slovakiska, en fransk, en tysk och en ungersk). Att uppgifter saknas beror antingen på att de berörda SCE-föreningarna är nybildade eller på att SCE-föreningarna vägrade att lämna de begärda uppgifterna till de nationella experterna när undersökningen gjordes.

3.2. Geografisk spridning

---

12 Tabellen i tillägg 4 till del I i undersökningen innehåller de viktigaste uppgifterna om befintliga SCE-föreningar: http://ec.europa.eu/enterprise/policies/sme/files/sce_final_study_part_i.pdf.

13 Libertas – Europäisches Institut GmbH: http://www.libertas-institut.com/de/EWIV/List_SCE.pdf.

14 Eidenmüller, Engert, Hornuf, 2009, ”Incorporating under European Law: The Societas Europaea as a Vehicle for Legal Arbitrage”, i *European Business Organization Law Review*, vol. 10.

Slovakien är det land där det finns flest registrerade SCE-föreningar: sju stycken. Sex av dem kan dock betraktas som vilande SCE-föreningar, eftersom de är registrerade på samma adress och har samma verksamhetsområde. Italien kommer på andra plats med fem SCE-föreningar, vilket stämmer överens med att Italien är ett land med väl utvecklade kooperativ som främjas av staten i enlighet med artikel 45 i konstitutionen. Att det inte finns någon nationell genomförandelag har inte hindrat folk från att bilda SCE-föreningar i Italien. Därefter följer Belgien och Ungern. I 20 länder (18 EU-medlemsstater och 2 EES-länder) har inga SCE-föreningar bildats.

3.3. Metoder för bildande

Samtliga 14 SCE-föreningar för vilka det finns uppgifter om detta har bildats från grunden i enlighet med artikel 2.1 första, andra och tredje strecksatserna i SCE-förordningen, dvs.

a) ”av minst fem fysiska personer bosatta i minst två medlemsstater”,

b) ”av minst fem fysiska personer och bolag … som … har hemvist i eller omfattas av lagstiftningen i minst två olika medlemsstater”,

c) ”av bolag … som omfattas av lagstiftningen i minst två olika medlemsstater”.

Mer exakt har sex SCE-föreningar bildats i enlighet med led a, sex i enlighet med led b och två i enlighet med led c. Hur övriga SCE-föreningar bildats är okänt. Inga har dock bildats genom fusion eller ombildning.

Det finns ingen information om att någon SCE-förenings säte flyttats eller om att SCE-föreningar försatts i likvidation eller omvandlats till en nationell juridisk form.

I artikel 1.2 i förordningen föreskrivs följande: ”Om inte en SCE-förenings stadgar, vid den SCE-föreningens bildande, föreskrivit något annat skall varje medlem vara ansvarig endast med den andel av kapitalet han tecknat. Om medlemmarna i SCE-föreningen är begränsat ansvariga, skall SCE-föreningens firma innehålla orden ’förening med begränsat ansvar’ efter förkortningen SCE.” När det gäller den juridiska formen är 13 av de 24 SCE-föreningarna registrerade som föreningar med begränsat ansvar: 7 i Slovakien, 3 i Italien och 3 i Ungern. Det är dock osäkert vilken ansvarsgrad som gäller i övriga SCE-föreningar.

3.4. Verksamhetsområden, styrelsestruktur, tecknat kapital och antal anställda

Enligt tillgängliga uppgifter är de flesta befintliga SCE-föreningar tjänsteleverantörer. Sju SCE-föreningar kan betraktas som ”sociala kooperativ” eller ”sociala företag” i den mening som avses i initiativet för socialt företagande[15], med mål såsom sysselsättning för utsatta människor, medicinsk rådgivning och tjänster på hälsoområdet. Sju andra SCE-föreningar är verksamma på fastighetsområdet. Två är verksamma i byggbranschen och tre tillhandahåller företagsrådgivning.

När det gäller **styrelsens struktur** har fem SCE-föreningar valt det monistiska[16] systemet och tio det dualistiska[17]. Alla italienska SCE-föreningar har valt det dualistiska systemet.

Femton SCE-föreningar bildades med ett **tecknat kapital** motsvarande eller nära minimikravet på 30 000 euro. En SCE-förening bildades med ett tecknat kapital på 110 000 euro. På grund av bristen på uppgifter går det inte att lägga fram en genomsnittlig **balansräkning** för de befintliga SCE-föreningarna. **Nettoomsättningen** är känd för två SCE-föreningar: 2009 hade den ena en nettoomsättning på 1 000 euro och den andra en nettoomsättning på mindre än 15 000 euro.

Antalet **anställda** i de tolv SCE-föreningar för vilka det finns uppgifter om detta är sammanlagt 32. De är främst anställda hos två SCE-föreningar (den ena har tretton anställda,

---

15 KOM(2011) 682: http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=COM:2011:0682:FIN:SV:PDF.

16 En styrelse med enbart ett förvaltningsorgan.

17 En styrelse med ett ledningsorgan och ett tillsynsorgan.

den andra tio). Sex SCE-föreningar har bara en eller två anställda, och fyra har uppgett att de inte har några anställda.

Tabell – *Befintliga SCE-föreningar (den 22 november 2011)*

Land	Antal SCE-föreningar
ÖSTERRIKE	0
BELGIEN	2
BULGARIEN	0
CYPERN	0
TJECKIEN	0
DANMARK	0
ESTLAND	0
FINLAND	0
FRANKRIKE	1
TYSKLAND	2
GREKLAND	0
UNGERN	3
ISLAND	0
IRLAND	0
ITALIEN	5
LETTLAND	0
LIECHTENSTEIN	1
LITAUEN	0
LUXEMBURG	0
MALTA	0
NEDERLÄNDERNA	1
NORGE	0
POLEN	0
PORTUGAL	0
RUMÄNIEN	0
SLOVAKIEN	7
SLOVENIEN	0
SPANIEN	1
SVERIGE	1
FÖRENADE KUNGARIKET	0

TOTALT ANTAL SCE-FÖRENINGAR	**24**